

patory governance / A. Fung, E.O. Wright // *Politics & Society*. – 2001. – Vol. 29. – № 1. – P. 5-41. **11.** *Elster J.* Deliberative democracy. Cambridge: Cambridge University Press, 1998. **12.** *Gambeta D.* «Claro!»: An essay on discursive machismo / Elster J. Deliberative democracy. – Cambridge: Cambridge University Press, 1998. **13.** *Dryzek J. S.* Deliberative democracy and beyond. Liberals, critics, contestations / Dryzek J. S. – Oxford: Oxford University Press, 2000. **14.** *Hindess B.* Representation ingrafted upon democracy / B. Hindess // *Democratization*. – 2000. – Vol. 7. – № 2. – P. 1-18. **15.** *Urbinati N.* The concept of representation in contemporary democratic theory / N. Urbinati, M.E. Warren // *Annual Review of Political Science*. – 2008. – Vol. 11. – P. 387-412. **16.** *Eisenberg P.* The nonprofit sector and the will to change / P. Eisenberg // *New England Journal of Public Policy*. – 2004. – Vol. 20. – № 6. – P. 167-176. **17.** *Fiorina M.P.* Civic engagement in American democracy / M.P. Fiorina, T. Skocpol T. – Washington, DC: Brookings Institution Press, 1999. **18.** *Skocpol T.* Diminished democracy. From membership to management in American civic life / Skocpol T. – Oklahoma: University of Oklahoma Press, 2003.

УДК 328.126 (477)..001895

Ю. В. БАСКАКОВА

ПРАВОВИЙ СТАТУС КОМІТЕТІВ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО ОРГАНУ ВЛАДИ НА ШЛЯХУ СТАНОВЛЕННЯ ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

Розглядаються питання правового статусу комітетів Верховної Ради України в забезпеченні діяльності законодавчого органу влади на шляху становлення парламентаризму. Функціонування української держави на сучасному етапі неможливо без існування вищого законодавчого органу, що відіграє істотну роль у житті держави, у формуванні та здійсненні внутрішньої та зовнішньої політики.

Ключові слова: демократична держава, законодавчий орган влади, правовий статус, парламентаризм, політична категорія, інститут парламенту, комітети Верховної Ради України.

Баскакова Ю.В. Правовой статус комитетов Верховной Рады Украины в обеспечении деятельности законодательного органа власти на пути становления парламентаризма

Рассмотрены вопросы правового статуса комитетов Верховной Рады Украины в обеспечении деятельности законодательного органа власти на пути становления парламентаризма. Функционирование украинского государства на современном этапе невозможно без существования высшего законодательного органа, который занимает существенную роль в жизни государства, в формировании и осуществлении внутренней и внешней политики.

Ключевые слова: демократическое государство, законодательный орган, правовой статус, парламентаризм, политическая категория, институт парламента, комитеты Верховной Рады Украины.

Baskakova Yulia. The legal status of the committees of the Verkhovna Rada of Ukraine in supporting the activity of legislative body on the way of parliamentarism development

© БАСКАКОВА Юлія Віталіївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри парламентаризму та політичного менеджменту Національної академії державного управління при Президентіві України

The article deals with the problems of legal status of the committees of Verhovna Rada of Ukraine in providing the proper activity of the legislative body on the way of parliamentary development. Functioning of Ukrainian State is impossible without the legislative institution which forms and supports state's strategy. Almost all Parliaments of the developed countries pay great attention to the functioning of the committees which draft the laws. For the member of Parliament the work in the committee, commission or PM group is a personal expressing of people's will according to the Law procedures.

Key words: *democracy, legislative authority, legal status, parliamentary, political category, the institution of parliament, the Verkhovna Rada of Ukraine.*

Наразі прогресивний розвиток держави є неможливим без таких фундаментальних доктрин, як права та свободи людини, громадянське суспільство, права держава, розподіл влади. До таких важливих доктрин також відноситься й парламентаризм. Система будь-якої сучасної демократичної держави не може існувати без інститутів парламенту, омбудсмена, органів місцевого самоврядування, конституційного суду, судів загальної юрисдикції, виборів, референдумів і т. п.

Явище парламентаризму притаманне будь-якій країні з більш-менш розвинутою демократією. Неможливо собі уявити жоден демократичний устрій без існування й повноцінної діяльності в державі парламенту. За своєю суттю парламентаризм пов'язаний із суспільно-політичним розвитком і вдосконалюється одночасно з цим розвитком.

Парламентаризм як політична категорія дуже складне, багатомірне явище. При визначенні парламентаризму як предмету дослідження виникає ряд проблем методологічного характеру. Незважаючи на те, що останнім часом політологи часто використовують поняття «парламентаризм», проте, у відношенні його змістовної характеристики залишається багато проблемних питань. Періодично, коли ускладнюється політична ситуація в державі та суспільстві, проблема створення або реформування реальної представницької установи стає одним з ключових моментів в реформуванні державного механізму. Саме парламент втілює в собі той форум громадської думки, на якому може бути прийнято консенсусне рішення, що влаштовує всі сторони конкурентного політичного процесу. Завдяки такому представницькому характеру ідея парламентаризму знаходить свою підтримку серед населення.

Парламент України є основною владною структурою держави, що може протистояти виконавчій владі у її прагненні отримати якомога більше прав для реалізації владних повноважень. Будь-який дисбаланс у протистоянні цих двох владних гілок завжди несе у собі елемент загрози для демократії. На протязі багатьох століть знані світові філософи, політологи та соціологи, працюючи над теоретичними засадами побудови демократичного суспільства, намагалися врахувати всі можливі прояви негативних рис характеру людей, які стоять за владним кермом, аби створити такі умови, за яких неконтрольовані дії владних осіб були б неможливими.

Дослідження особливостей партійного розвитку України в умовах парламентаризму передбачає проведення системного (комплексного) та структурно-функціонального аналізу ролі партійного чинника в структурі владних відносин, оскільки державно-управлінські рішення безпосередньо стосуються визначення пріоритетів політики та виділення необхідних для їх реалізації ресурсів. Ґрунтовний аналіз зарубіжної та вітчизняної практики утворення і функціонування партій в умовах парламентаризму, створення за їх участі парламентсько-урядових інституцій сприятиме подальшим дослідженням цієї проблематики в контексті визначення найбільш сприятливих умов та дієвих факторів партійно-політичного

структурування суспільства, забезпечення його стабільності, вдосконалення демократичних засад взаємодії гілок влади.

Державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову відповідно до ст. 6 Конституції України. В основному законі ст.75 визначено, що єдиним органом законодавчої влади в Україні є парламент – Верховна Рада України. Оскільки носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в державі є народ, а народ може здійснювати владу безпосередньо і через органи державної влади, діяльність парламенту є формою опосередкованого управління народом державою¹. Вона, окрім законотворчих, має значні повноваження у сфері державного будівництва та призначення на ключові посади в державі. Відповідно до ст. 85 Конституції України визначені повноваження Верховної Ради України.

Верховна Рада як орган державної влади, покликана забезпечувати діяльність держави шляхом своєї парламентської діяльності. Державні органи призначаються саме для безпосереднього здійснення державної влади, для цього вони наділяються повноваженнями державно-владного характеру, керують державою, соціальними процесами та суспільними справами. Отже, діяльність Верховної Ради є діяльністю державно-владного органу, що за своїм характером є формою опосередкування діяльності держави.

Інститут парламентаризму є ключовим елементом сучасних політичних систем: ступінь демократизації суспільства залежить від рівня наукового осмислення сутності парламентаризму, його впровадження в політичну практику держави. Інтерес до проблем функціонування інституту парламентаризму у вітчизняній науці державного управління викликаний процесами, що відбуваються в українському суспільстві.

Аналіз наукової літератури свідчить, що проблеми становлення парламентаризму, суб'єктів парламентської діяльності та забезпечення механізмів фракційної стабільності парламенту досліджувалися вченими країн Заходу. Серед них варто виділити Г. Адамса, Р. Арона, П. Бурдье, Р. Даля, Ж.-М. Денкена, М. Догана, М. Дюверже, А. Лейпхарта, Р. Міхельса, Р.-Ж. Шварценберга.

Науково-теоретичною базою є праці вітчизняних і зарубіжних вчених в галузях державного управління, політології та права: С. Бабія, Е. Базовкіна, М. Білецького, М. Погребинського, А. Білоуса, К. Богомаза, В. Якушика, Н. Гаєвої, О. Гараня, В. Журавського, І. Калмакана, О. Брищенка, М. Кириченка, А. Колодія, О. Корнієвського, В. Костицького, Т. Кузьо, В. Литвина, І. Музики, Ф. Рудича, М. Примуша, А. Слюсаренка, М. Томенка, Ю. Шведа, Г. Шморгуна, В. Яблонського, які акцентують увагу на взаємозв'язку фракційної стабільності парламенту України із ефективною діяльністю суб'єктів парламентської діяльності та державного управління.

Серед зарубіжних вчених постсоціалістичних країн в розрізі дослідження даної проблеми слід відзначити здобутки А. Авторханова, Т. Бекназар-Юзбашева, Ф. Бурлацького, К. Гаджієва, В. Гельмана, В. Коломейцева, І. Левіна, В. Любіна, С. Перегудова, С. Пшизової, М. Чілли, Н. Шевцової, Т. Шмачкової, Ю. Юдіна.

Конституційно-правовою основою становлення парламентаризму, забезпечення діяльності суб'єктів парламентської діяльності та державного управління є наступні нормативно-правові джерела: Конституція України 28.06.1996 № 254к/96-ВР, Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10.02.2010 року № 1861-VI¹, Закон України «Про комітети Верховної Ради України» від 04.04.1995 № 116/95-ВР², Закон України «Про статус народного депутата України» від 17 листопада 1992 року N 2790-XII³, Закон України «Про політичні партії в Україні» від 05.04.2001 № 2365-III⁴, Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 17.11.2011 року № 4061-VI⁵, Положення про

Апарат Верховної Ради України, затверджене Розпорядженням Голови Верховної Ради України від 25 серпня 2011 р. № 769⁶.

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Серед невіршених частин загальної проблеми все ще залишається потреба в дослідженні правового статусу комітетів Верховної Ради України в забезпеченні діяльності законодавчого органу влади на шляху становлення парламентаризму.

Системна криза пострадянської України й нездатність Верховної Ради ефективно виконувати функції демократичного парламенту зумовили доцільність проведення конституційно-правової реформи. У рамках трансформації українського суспільства активізувався конституційний процес, і центральним питанням політичної реформи стала зміна форми державного правління, перерозподіл повноважень між парламентом і Президентом. Від успішності здійснюваної реформи залежить не тільки демократична визначеність політичної системи країни, а й можливість інтеграції України в європейські структури згідно з проголошеним зовнішньополітичним курсом⁷.

Вона, окрім законотворчих, має значні повноваження у сфері державного будівництва та призначення на ключові посади в державі.

Відповідно до ст. 85 Конституції України визначені повноваження Верховної Ради України.

Відповідно до ст.87 Конституції України Верховна Рада України за пропозицією не менш як однієї третини народних депутатів України від її конституційного складу може розглянути питання про відповідальність Кабінету Міністрів України та прийняти резолюцію недовіри Кабінетові Міністрів України більшістю від конституційного складу Верховної Ради України.

Питання про відповідальність Кабінету Міністрів України не може розглядатися Верховною Радою України більше одного разу протягом однієї чергової сесії, а також протягом року після схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів України.

Згідно зі ст.1 Закону України «Про статус народного депутата України» від 17.11.1992 № 2790-ХІІ народний депутат України є обраний відповідно до Закону України "Про вибори народних депутатів України" представник Українського народу у Верховній Раді України і уповноважений ним протягом строку депутатських повноважень здійснювати повноваження, передбачені Конституцією України та законами України. Народний депутат здійснює свої повноваження на постійній основі. При виконанні своїх повноважень народний депутат керується Конституцією України, законами України та загальноновизнаними нормами моралі⁸.

На законодавчому рівні визначено, що народний депутат України має право на сесії Верховної Ради України звернутися із запитом до органів Верховної Ради України, до Кабінету Міністрів України, до керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також до керівників підприємств, установ і організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності.

Повноваження народних депутатів України визначаються Конституцією та законами України

Згідно зі ст.6 Закону України «Про статус народного депутата України» регламентована діяльність народного депутата України у Верховній Раді України, а саме:

Народний депутат у порядку, встановленому законом: 1) бере участь у засіданнях Верховної Ради України; 2) бере участь у роботі депутатських фракцій

(груп); 3) бере участь у роботі комітетів, тимчасових спеціальних комісій, тимчасових слідчих комісій, утворених Верховною Радою України; 4) виконує доручення Верховної Ради України та її органів; 5) бере участь у роботі над законопроектами, іншими актами Верховної Ради України; 6) бере участь у парламентських слуханнях; 7) звертається із депутатським запитом або депутатським зверненням до Президента України, органів Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також до керівників підприємств, установ та організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності у порядку, передбаченому цим Законом і законом про регламент Верховної Ради України.

Згідно зі ст.81 Конституції України повноваження народних депутатів України припиняються одночасно з припиненням повноважень Верховної Ради України.

Згідно з Законом «Про Регламент Верховної Ради України» від 10.02.2010 № 1861-VI визначено, що порядок роботи Верховної Ради України, її органів та посадових осіб, засади формування, організації діяльності та припинення діяльності депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді встановлюються Конституцією України, Регламентом Верховної Ради України та законами України "Про комітети Верховної Ради України", "Про статус народного депутата України", про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України. Регламент встановлює порядок підготовки і проведення сесій Верховної Ради, її засідань, формування державних органів, визначає законодавчу процедуру, інші питання, віднесені до її повноважень, та порядок здійснення контрольних функцій Верховної Ради⁹.

Згідно з Законом України «Про комітети Верховної Ради України» від 04.04.1995 № 116/95-ВР комітет Верховної Ради України - орган Верховної Ради України, який утворюється з числа народних депутатів України для здійснення за окремими напрямками законопроектної роботи, підготовки і попереднього розгляду питань, віднесених до повноважень Верховної Ради України, виконання контрольних функцій. Комітет відповідальний перед Верховною Радою України і підзвітний їй. Діяльність комітетів координує Голова Верховної Ради України згідно з Конституцією України та в порядку, встановленому Регламентом Верховної Ради України¹⁰.

Нормативно-правовою базою діяльності комітетів є Конституція України, Закон України «Про комітети Верховної Ради України», Закон України «Про статус народного депутата України», Закон України «Про Регламент Верховної Ради України», інші закони України та постанови Верховної Ради України.

Принципами діяльності парламентських комітетів є: верховенство права; законність; гласність; їх рівноправність; доцільність; функціональність; плановість; наукова обґрунтованість; колегіальність; вільне обговорення і вирішення питань.

Згідно з Конституцією України (ст. 89) Верховна Рада України затверджує перелік комітетів Верховної Ради України, обирає голів цих комітетів.

Комітети Верховної Ради України здійснюють законопроектну роботу, готують і попередньо розглядають питання, віднесені до повноважень Верховної Ради України.

Організація і порядок діяльності комітетів Верховної Ради України, її тимчасових спеціальних і тимчасових слідчих комісій встановлюються законом.

Згідно зі ст.11 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» комітети Верховної Ради України здійснюють такі функції: 1) законопроектну; 2) організаційну; 3) контрольну.

1. Законопроектна функція комітетів полягає в: 1) розробці проектів законів, інших актів Верховної Ради України; 2) попередньому розгляді та підготовці вис-

новків і пропозицій щодо законопроектів, внесених суб'єктами законодавчої ініціативи на розгляд Верховної Ради України; 3) доопрацюванні за дорученням Верховної Ради України окремих законопроектів за наслідками розгляду їх у першому та наступних читаннях (за винятком прийнятих Верховною Радою України актів у цілому); 4) попередньому розгляді та підготовці висновків і пропозицій щодо проектів загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального, національно-культурного розвитку, охорони довкілля, а також наданні згоди на обов'язковість чи денонсацію міжнародних договорів України; 5) узагальненні зауважень і пропозицій, що надійшли до законопроектів; 6) внесенні пропозицій щодо перспективного планування законопроектної роботи.

Організаційна функція комітетів полягає в: 1) плануванні своєї роботи; 2) проведенні збору та аналізу інформації з питань, що належать до повноважень комітетів, організації слухань із цих питань, у тому числі на засіданнях Верховної Ради України; 3) попередньому обговоренні відповідно до предметів їх відання кандидатур посадових осіб, яких згідно з Конституцією України обирає, призначає, затверджує Верховна Рада України або надає згоду на їхнє призначення, підготовці до розгляду Верховною Радою України відповідних висновків щодо цих кандидатур; 4) підготовці питань на розгляд Верховної Ради України відповідно до предметів їх відання; 5) участі у формуванні порядку денного пленарних засідань Верховної Ради України; 6) прийнятті рішень, наданні висновків, рекомендацій, роз'яснень; 7) розгляді звернень, що надійшли до комітету в установленому порядку; 8) участі відповідно до предметів їх відання в міжпарламентській діяльності, взаємодії з міжнародними організаціями; 9) підготовці письмових звітів про підсумки своєї діяльності; 10) забезпеченні висвітлення своєї діяльності в засобах масової інформації.

Контрольна функція комітетів полягає в: 1) аналізі практики застосування законодавчих актів у діяльності державних органів, їх посадових осіб з питань, віднесених до предметів відання комітетів, підготовці та поданні відповідних висновків та рекомендацій на розгляд Верховної Ради України; 2) участі за дорученням Верховної Ради України у проведенні "Дня Уряду України"; 3) контролі за виконанням Державного бюджету України в частині, що віднесена до предметів їх відання, для забезпечення доцільності, економності та ефективності використання державних коштів у порядку, встановленому законом; 4) організації та підготовці за дорученням Верховної Ради України парламентських слухань; 5) організації та підготовці слухань у комітетах; 6) підготовці та поданні на розгляд Верховної Ради України запитів до Президента України від комітету відповідно до положень пункту 34 частини першої статті 85 Конституції України 7) взаємодії з Рахунковою палатою; 8) взаємодії з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини; 9) направленні матеріалів для відповідного реагування в межах, установлених законом, органам Верховної Ради України, державним органам, їх посадовим особам; 10) погодженні питань, проведенні консультацій щодо призначення на посади та звільнення з посад керівників відповідних державних органів, створенні і ліквідації спеціальних державних органів, що віднесені до предметів відання комітетів, та здійсненні інших погоджень і консультацій у випадках, передбачених законом.

Акти, що приймаються комітетами: 1) рішення – з організаційних питань; 2) висновки – у випадках, передбачених законом чи Регламентом Верховної Ради України; 3) рекомендації – щодо контрольної діяльності комітетів; щодо осіб, які пропонуються для обрання, призначення, надання згоди на призначення чи звільнення Верховною Радою України; щодо результатів слухань у комітетах.

Відповідно до ст. 54 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» визначений правовий статус секретаріатів комітетів, а саме: секретаріат комітету Верховної Ради України є структурним підрозділом Апарату Верховної Ради України, який підпорядковується комітету і Керівнику Апарату Верховної Ради України. Секретаріати комітетів здійснюють організаційно-інформаційне, консультативно-правове, методичне забезпечення діяльності комітетів, організацію проведення засідань комітетів, слухань у комітетах, роботи підкомітетів комітетів та діяльності членів комітету, що пов'язана з вирішенням питань, віднесених до предметів відання комітетів.

Відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про комітети Верховної Ради України сьомого скликання» від 25.12.2012 № 11-VII, ст.89 Конституції України, статті 5 Закону України "Про комітети Верховної Ради України" утворені комітети Верховної Ради України сьомого скликання: комітет з питань аграрної політики та земельних відносин; комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією; комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики; комітет з питань бюджету; комітет з питань верховенства права та правосуддя; комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування; комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи; комітет з питань економічної політики; комітет з питань європейської інтеграції; комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності; комітет у закордонних справах; комітет з питань інформатизації та інформаційних технологій; комітет з питань культури і духовності; комітет з питань науки і освіти; комітет з питань національної безпеки і оборони; комітет з питань охорони здоров'я; комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки; комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів; комітет з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики; комітет з питань податкової та митної політики; комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин; комітет з питань правової політики; комітет з питань промислової та інвестиційної політики; комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України; комітет з питань свободи слова та інформації; комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму; комітет з питань соціальної політики та праці; комітет з питань транспорту і зв'язку; комітет з питань фінансів і банківської діяльності¹¹.

Модернізація політичного життя та формування нових механізмів функціонування системи демократичного політичного управління, в тому числі – професійних цінностей політичної еліти, в Україні потребують з'ясування сукупності принципів такого управління та їх діалектичного зв'язку з системою цінностей суспільства в історичному періоді. Оцінка і аналіз принципів політичного управління сучасної України показали, що у тій частині, де вони збігаються з ціннісними засадами сучасної соціальної парадигми та особистими цінностями політичної еліти, можливим є досягнення досить високих й стабільних результатів. Ефективність роботи парламенту значною мірою визначається правовими засадами діяльності та функціонування суб'єктів законодавчої діяльності, рівнем правової культури й політичною відповідальністю.

1. Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10.02.2010 № 1861-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>. 2. Закон України «Про комітети Верховної Ради України» від 04.04.1995 № 116/95-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>. 3. Закон України «Про статус народного депутата України» від 17.11.1992 № 2790-XII [Електронний ресурс]. – Режим до-

ступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>. **4** Закон України «Про політичні партії в Україні» від 05.04.2001 № 2365-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>. **5.** Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 17.11.2011 № 4061-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>. **6.** Положення про Апарат Верховної Ради України, затвердженого Розпорядженням від 25.08.2011 № 769 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>. **7.** Шаповал В.М. Парламентаризм і законодавчий процес в Україні: навч. посібн. / Шаповал В.М. – К.: УАДУ, 2000. **8.** Закон України «Про статус народного депутата України» від 17.11.1992 № 2790-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>. **9.** Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10.02.2010 № 1861-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>. **10.** Закон України «Про комітети Верховної Ради України» від 04.04.1995 № 116/95-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>. **11.** Постанова Верховної Ради України «Про комітети Верховної Ради України сьомого скликання» від 25.12.2012 № 11-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.

УДК 324

М. М. ГНАТКО

МИФОЛОГИЧНИЙ ВИМІР ПОЛІТИЧНИХ ВИБОРІВ

Стаття присвячена аналізу значення та ролі політичних міфів у контексті реалізації політичних виборів як важливого засобу їх проведення і чинника впливу на ставлення виборців до самих політичних виборів та до певних суб'єктів політичних перегонів; також у ній розглядаються конкретні приклади застосування політичних міфів у деяких політичних виборчих кампаніях.

Ключові слова: політичний міф, політичні вибори, політична боротьба, політичні перегони, міфологічність політичних виборів, політичний вплив, політичні уподобання виборців.

Гнатко Н.М. Мифологическое измерение политических выборов

Статья посвящена анализу значения и роли политических мифов в контексте реализации политических выборов как существенного орудия их проведения и фактора влияния на отношение избирателей к самим политическим выборам и к определенным субъектам этих выборов; кроме того, в статье также рассматриваются конкретные примеры использования политических мифов в некоторых политических избирательных кампаниях.

Ключевые слова: политический миф, политические выборы, политическая борьба, политическая избирательная кампания, мифологичность политических выборов, политическое влияние, политические предпочтения избирателей.

Gnatko Mykola. Mythological dimension of political elections

The article is devoted to the problem of the role of political myth in social life. The author describes the influence of political myths on social cohesion and social stability; the value of political myths in political and public morality, and motivation of political activity of people etc.

Key words: myth, a political myth, political behaviour, political activity, mythology of politics, political rationality, political irrationality.

© ГНАТКО Микола Митрофанович – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Київського славистичного університету